

Vanliga frågor och svar gällande implementering av Sagasagor i hälsosamtal

Hur ser samverkan ut mellan organisationerna i projektet med tanke på att Bonnier är en vinstdrivande organisation?

Sagasagor-konceptet är ett samarbetsprojekt, som drivs av de ideella organisationerna Cancerfonden och Generation Pep. För att möjliggöra projektet behövs expertis från många olika områden och sektorer och gällande sakkunskap inom levnadsvanor har vi tagit hjälp av forskare och professioner som arbetar inom barnhälsovården såväl som tandvården. Bonnier, med sin litterära och konstnärliga expertis genom illustratören Emma Göthner och författaren Josefine Sundström, bidrar med att skapa kommunikationen kring de sakfrågorna som projektet vill lyfta. Bonnier som leverantör bidrar pro bono som en brygga för att tillgängliggöra bokens budskap till fler barn i vårt samhälle.

Hur finansieras Sagasagor projektet?

Utdelningen av Sagasagor-böckerna har under de fem senaste åren finansierats av ett antal aktörer (Jacob Wallenberg stiftelse, Hugo Stenbecks stiftelse, Stiftelsen frimurare barnhuset, Cancerfonden och Gålöstiftelsen m.fl.) Dessa organisationer har sett potentialen i böckerna som kunskapsspridare inom hälsa. Framtagningen av verktygen har samfinansierats mellan Cancerfonden och Generation Pep. Cancerfonden finansierar utvärderingen av verktygen som genomförs av Karolinska Institutet.

Vem äger konceptet Sagasagor i hälsosamtal?

Konceptet ägs av Generation Pep och Cancerfonden, medan rättigheterna till Sagasagor ägs av bokskaparna. Vår vision är att skapa en samverkan och därmed gemensamt ägandeskap mellan oss och barnhälsovården, så att konceptet ses som en metod skapad och utvecklad av barnhälsovården, inte som en extern produkt. Vår roll är att underlätta arbetet med barnhälsovårdens hälsofrämjande uppdrag.

Hur säkerställs långsiktig hållbarhet för Sagasagor konceptet efter implementering?

Vi har skapat en referensgrupp bestående av experter verksamma inom barnhälsovården eller relevanta forskningsområden som samlas årsvis och kvalitetssäkrar Sagasagor i hälsosamtal.

Forskningen undersöker även om konceptet har potential som ett hållbart verktyg. Vid brister kommer verktygen att formas om utifrån resultat från den vetenskapliga utvärderingen.

Vi för även kontinuerlig dialog med regionerna för att säkerställa att konceptet fungerar även gällande utbildningsinsatser för till exempel nyanställda.

Ett årligt återkommande Sagasagor Forum kommer att ordnas för att samla verksamheter som arbetar med konceptet för att hålla Sagasagor relevant och uppdaterat. Forumet ger även möjlighet till återkoppling och nätverk.

Är verktygen kostnadsfria?

Sagasagor i hälsosamtal är ett kostnadsfritt verktyg tillgängligt för alla som arbetar inom barnhälsovården. Via plattformen Sagasagor kan du ladda ner och skriva ut alla verktyg. Det finns också möjlighet att köpa färdiga verktygskitt genom Bonnier Carlsens förlag.

Vart köper jag verktygskitt?

I plattformen Sagasagor kan du få information om pris och länkas vidare till en beställningssida hos Bonnier Carlsen förlag. Priset per verktygskitt inkluderar kostnader för att producera kittet inkl. moms och exkl. Frakt. Pris för verktygskitt kommer under våren 2023.

Vad innehåller verktygskittet Sagasagor i hälsosamtal?

1. Ett samtalsstödande bildmaterial att använda i samtalet.
2. Affischer kring fysisk aktivitet och mat.
3. Rörelseloppa och frukt- och grönsaks-bingo att skicka med hem till barnen.
4. Pep Dygnet att skicka med hem till vårdnadshavare.
5. Skärmtid, som kan stötta föräldrarna i att planera för sitt barns skärmtid.
6. Utbildningspaket med fördjupningsfilmer som introducerar verktygen i en implementeringsprocess och som stöd längs vägen.

Hur får jag tillgång till Sagasagor i hälsosamtal?

Sagasagor i hälsosamtal finns tillgänglig på en gemensam digital plattform för barnhälsovården, tandvården och förskolan. För att få tillgång till plattformen behövs en enkel registrering. Plattformen Sagasagor kommer att innehålla hela konceptet och innefatta delar för både barnhälsovården, tandvården och förskolan. Plattformen kommer växa med konceptet. Målet är att skapa en länk från Rikshandboken till plattformen när effekt-implementeringsstudien är klar.

Vem får använda Sagasagor i hälsosamtal?

Verktygen är framtagna tillsammans med representanter från barnhälsovården och för barnhälsovården, men kan användas i samtal med barn även på andra arenor som exempelvis i förskoleklass.

Är boken en del av verktygskittet?

Boken ses som en fristående produkt och inte en del av verktygskittet. Utav bokens innehåll har vi genom verktygen plockat ut de viktigaste budskapen för att med hjälp av dem stärka hälsosamtalet och säkerställa att budskapet når fram till fler familjer genom hälsobesöket på BVC.

Hur utvärderas Sagasagor i hälsosamtal?

Både boken och verktygen har utvärderats på olika sätt och i olika steg, se studier kopplade till verktygen nedan.

Sagasagor i hälsosamtal har utvärderats i två steg:

1. Pilotstudie- Kvalitativ intervjustudie (Region Halland, Östergötland och Sörmland).
2. En typ 2 hybrid effekt-implementeringsstudie (Region Värmland, Östergötland, Västra Götaland, Dalarna, Västernorrland och Norrbotten).
3. Delstudie till studien ovan, Börja tidigt; ett primär- och sekundärt handlingsprogram för 4 åriga barn på BVC. (Region Halland).

Vilka studier finns kopplade till boken och materialet?

2019: Reach for change har på uppdrag av Generation Pep genomfört en rapport som visar på att Sagasagor ger ett gemensamt språk för att prata om hälsosamma vanor och har stor potential som ett pedagogiskt verktyg på de arenor som möter barn. Det går att ta del av rapporten i sin helhet i pdf via Generation Pep.

2020: [Implementation of children book in maternal care for children's healthier lifestyle : Implementation process and the Swedish nurses experiences of Saga Sagor "Fiffiga kroppen och finurliga knoppen"](https://diva-portal.org/) (diva-portal.org)

2021: Forskaren Susanne Andermo, KI, ansvarar för pilotstudien (resultat ej publicerade ännu): <https://medarbetare.ki.se/people/susanne-andermo> Preliminära resultat från två magisteruppsatser visar att:

- Sagasagor i hälsosamtal har en stödjande funktion i arbetet kring att främja hälsosamma levnadsvanor både inom barnhälsovården och i hemmet.
- Sagasagor i hälsosamtal öppnar upp för vidare samtal om levnadsvanor och berör känsliga ämnen på ett pedagogiskt och lättsamt sätt.

- Materialet gör det enkelt för BHV-sköterskan att inkludera och delaktiggöra barnet på ett naturligt sätt utan att föräldern känner sig åsidosatt.

[2022: Study protocol for an effectiveness-implementation hybrid trial to evaluate a health promotion intervention in parents and their 5-year-old child: Saga Stories in health talks in Swedish child healthcare - PubMed \(nih.gov\)](#)

Mer information om delstudien som pågår i region Halland kan lämnas ut vid förfrågan.

Vilka övriga mottagare finns det för Sagasagor-konceptet?

Förskola: Lärarhandledning framtagen tillsammans med förskolepedagoger som en del av Pep Förskola (2400 registrerade förskolor) [LH_sagasagor.indd \(generationpep.se\)](#)

Folktandvården: En stor del av regionerna är med i framtagandet av Sagasagor – verktyg till tandvården. En ny "Saga och fakta om tänder" bok lanseras efter sommaren och en tredje workshop för skapande av verktyg anordnas i maj 2023. Folktandvårdens ledningsgrupp stödjer projektet och i arbetsgruppen deltar representanter från flera regioner, samt forskare från KI. Dialog med Tandvården inom Praktikertjänst pågår för eventuell insats under pilottestning.

4-dimensionell högläsning: [i_lh_lfi-metoden.pdf \(generationpep.se\)](#)

Läs mer kring Sagasagor-verktyg till olika arenor här: [Samarbetsinitiativ | Saga Sagor - Fiffiga kroppen och finurliga knoppen - Generation Pep](#)

Hur introduceras ny BHV-personal till materialet?

Sagasagor -plattform planeras att stå klart i version 1 under hösten 2023. Plattformen är tänkt att erbjuda en introduktion till hela konceptet, tillgång till alla verktyg men även fördjupning inom specifika områden och verktyg för fysiska gruppdiskussioner som kan utföras regionalt/lokalt.

Vi tar gärna emot feedback för att göra plattformen användarvänlig och relevant för de professioner som erbjuds stöd genom Sagasagor -konceptet.

Vad innehåller Sagasagor plattformen?

Plattformen är en digital samlingsplattform för Sagasagor som koncept, utformat som stöd för att sprida kunskap om levnadsvanor på olika arenor som träffar barn tidigt i livet. Ambitionen är att skapa en röd tråd kring de hälsofrämjande budskapen som barn och familjer kan möta av på olika arenor under barnets uppväxt: barnhälsovården, förskolan, tandvården och även hemma. Ett upprepat budskap och

gemensam vokabulär mellan barn och vuxna skapar igenkänning och underlättar samtal och förståelse kring vad hälsosamma levnadsvanor innebär.

På plattformen hittar du:

- Utbildningspaket för implementering av verktyg "Sagasagor i hälsosamtal"
- Verktygen i pdf format för nedladdning .
- Information om konceptet i stort samt genomförda studier kopplade till verktygen.
- Information om beställningsförfarande av böcker och verktygskitt, samt direktlänkar till sidor för beställning.
- Övrigt Sagasagor -material framtaget till andra arenor såsom förskolan och tandvården.

När ordnas Sagasagor Forum?

En årlig Sagasagor Forum planeras för inhämtning av kunskap och inspiration, uppdatering av konceptet och nätverkande. Start år 2024.

Vilka kostnader är kopplade till implementeringen?

Att implementera Sagasagor i hälsosamtal är kostnadsfritt såsom registrering och tillgång till plattformen Sagasagor. Via plattformen kan du ladda ner alla verktyg kostnadsfritt.

Om du önskar köpa ett färdigt verktygskitt så medför det en kostnad och beställningen görs via Bonnier och Adlibris. *(Pris kommer att presenteras under våren)*

Om du önskar använda boken och dela ut den kostnadsfritt på din mottagning så erbjuder Adlibris möjlighet att köpa boken till ett kraftigt reducerat pris via sin storkundssida.